

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny z przedmiotu historia – klasa VIII – wg programu – Wczoraj i dziś – nr dopuszczenia 877/4/2017.

Rok szkolny 2018/2019.

Ocena dopuszczająca :

- zna daty wybuchu II wojny światowej, agresji Niemiec na Polskę, bitwy o Westerplatte, wkroczenia Armii Czerwonej na ziemie polskie ;
- rozpoznaje i identyfikuje postaci : Adolfa Hitlera, Józefa Stalina, gen. Henryka Sucharskiego, Stefana Starzyńskiego ;
- zna przykłady bohaterstwa polskich żołnierzy podczas wojny obronnej ;
- wyjaśnia terminy pojęć : alianci, kolaboracja, bitwa o Anglię ;
- zna datę bitwy o Anglię (VII-X 1940);
- umie opowiedzieć o wkładzie militarnym Polaków w obronę Wielkiej Brytanii ;
- zna daty agresji Niemiec na ZSRS – 22 VI 1941,
- umie wyjaśnić znaczenie pojęć : plan Barbarossa, getto, Holocaust, obóz zagłady ;
- identyfikuje postaci : Ireny Sendlerowej, Franklina Delano Roosevelta;
- umie wyjaśnić jakimi sposobami ludność terenów okupowanych niosła pomoc ludności żydowskiej ;
- zna daty : ataku Japoni na USA – 7 XII 1941 ;
- wyjaśnia znaczenie terminów : Wielka Trójka, konferencja w Teheranie, bitwa o Monte Cassino ;
- zna daty : konferencji w Teheranie – XI-XII 1943, bitwy o Monte Cassino – V 1944 ;
- identyfikuje postaci : Winstona Churchila, Józefa Stalina, Franklina Delano Roosevelta ;
- wyjaśnia znaczenie terminów : bezwarunkowa kapitulacja, ład jałtański ;
- zna daty : kapitulacji III Rzeszy - 8/9 V 1945, zrzucenia bomb na Hiroszimę i Nagasaki- 6 i 9 VIII 1945, zakończenia II wojny światowej – 2 IX 1945;

- wyjaśnia znaczenia terminów : Generalne Gubernatorstwo , deportacja , łapanka, volkslista ;
- podaje przykłady terroru niemieckiego i sowieckiego ;
- zna okoliczności i datę zbrodni katyńskiej ;
- identyfikuje postaci : Władysława Andersa, Władysława Sikorskiego, Władysława Raczkiewicza ;
- zna daty : zbrodni katyńskiej , katastrofy w Gibraltarze ;
- zna pojęcie : Polskie Państwo Podziemne, Szare Szeregi, Armia Krajowa, sabotaż ;
- wyjaśnia znaczenie terminów : Akcja pod Arsenalem , łapanka, medal – Sprawiedliwy wśród Narodów Świata ;
- przedstawia metody eksterminacji narodu żydowskiego ;
- zna postawy Polaków wobec polityki okupanta niemieckiego ;
- potrafi opowiedzieć o działalności : Marka Edelmana, Ireny Sendlerowej, Witolda Pileckiego ;
- zna daty : powstania w getcie warszawskim- 19 IV 1943 , powstania warszawskiego – 1 VIII 1944- 2 X 1944 ;
- zna postaci związane z powstaniem warszawskim : gen. Tadeusza Komorowskiego ps. Bór, gen. Leopolda Okulickiego ps. Niedźwiadek ;
- zna i potrafi wymienić najważniejsze bitwy II wojny światowej (walka o Narwik, bitwa o Anglę, bitwa o Monte Cassino, oblężenie Tobruku) ;
- potrafi wymienić polskie formacje wojskowe uczestniczące w najważniejszych bitwach II wojny światowej ;
- zna postanowienia konferencji w Jałcie dotyczące Polski ;
- umie opowiedzieć o okolicznościach przejęcia władzy przez komunistów w Polsce ;
- identyfikuje postaci : Stanisława Mikołajczyka, Bolesława Bieruta, Leopolda Okulickiego ;
- umie wyjaśnić pojęcia : ONZ, proces norymberski, plan Marshalla , strefa okupacyjna ;
- wskazuje na mapie podział Europy na blok wschodni i zachodni ;
- wyjaśnia znaczenie terminów : żelazna kurtyna, zimna wojna, mur berliński ;
- zna okoliczności powstania muru berlińskiego ;

- zna daty : śmierci Józefa Stalina – 5 III 1953, powstania układu warszawskiego – 1955, powstania węgierskiego – 1956 ;
- identyfikuje postaci : Nikity Chruszczowa, Mao Zedonga, Kim Ir Sena ; Mahatmy Gandhiego ;
- wskazuje na mapie : Koree, Wietnam i Chiny ;
- wyjaśnia znaczenie terminów : Trzeci Świat, dekolonizacja, Rok Afryki ;
- umie opowiedzieć o problemach państw Trzeciego Świata ;
- wyjaśnia terminy : Bliski Wschód, syjonizm ;
- zna daty : powstania państwa Izrael -1948 , wojny w Zatoce Perskiej – 1990 ;
- umie opowiedzieć o przyczynie konfliktu izraelsko-arabskiego ;
- identyfikuje postaci : Fidela Castro, Johna Kennedyego, Leonida Breżniewa , Richarda Nixona ;
- wyjaśnia znaczenie terminów : wyścig zbrojeń, praska wiosna, kryzys kubański;
- zna okoliczności interwencji sił Układu Warszawskiego w Czechosłowacji ;
- umie opowiedzieć o rywalizacji USA i ZSRS w dziedzinie wojskowości i podboju kosmosu ;
- zna daty i okoliczności powstania Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali, Europejskiej wspólnoty Gospodarczej, powstania Unii Europejskiej ;
- wie kim byli : Robert Schuman, Konrad Adenauer ;
- zna przyczyny integracji europejskiej ;
- zna pojęcia : Sobór Watykański, segregacja rasowa ,pacyfizm ;
- identyfikuje postaci : Martin Luter King, Jana XXIII ;
- umie wyjaśnić pojęcia : Ziemie Odzyskane, repatriacja, Akcja Wisła, referendum ;
- zna metody , dzięki którym komuniści przejęli władzę w Polsce ;
- wyjaśnia znaczenie terminów : Żołnierze Niezłomni (Wyklęci), Radio Wolna Europa, podziemie niepodległościowe ;
- identyfikuje postaci : Danuty Siedzikówny, Witolda Pileckiego , gen. Emila Fieldorfa ps. Nil, Jana Nowaka-Jeziorańskiego ;
- wyjaśnia znaczenie terminów : reforma rolna, nacjonalizacja ;

- zna daty : powstania PZPR (XII 1948), przyjęcia konstytucji PRL (22 VII 1952)
- zna główne cechy ustroju politycznego Polski w czasach stalinowskich ;
- wyjaśnia znaczenie terminów : poznański czerwiec , Służba Bezpieczeństwa, odwilż ;
- identyfikuje postaci : Władysława Gomułki, Józefa Cyrankiewicza, Bolesława Bieruta, Stefana Wyszyńskiego ;
- zna daty : obchodów Tysiąclecia Chrztu Polski (1966), wydarzeń marcowych (III 1968), wydarzeń grudniowych na Wybrzeżu (14-21 XII 1970) ;
- zna pojęcia : „druga Polska „ , „ , „ propaganda sukcesu” , Komitet Obrony Robotników , Wolne Związki Zawodowe ;
- zna daty : wyboru Jana Pawła II na papieża (16 X 1978), wydarzeń czerwcowych (VI 1976) ;
- identyfikuje postaci : Jana Pawła II, Jacka Kuronia, Adama Michnika, Edwarda Gierka ;
- wyjaśnia znaczenie terminów : strajk okupacyjny, porozumienia sierpniowe, NSZZ Solidarność , stan wojenny, internowanie ;
- zna daty : strajków sierpniowych (VIII 1980), porozumień sierpniowych (31 VIII 1980), powstania NSZZ Solidarność (IX 1980) ;
- zna postaci : Lecha Wałęsy, Anny Walentynowicz, Wojciecha Jaruzelskiego ;
- umie wyjaśnić pojęcia : pierestrojka, Jesień Ludów, Wspólnota Niepodległych Państw ;
- identyfikuje postaci : Michaiła Gorbaczowa , Ronalda Reagana, Vaclawa Havla
- zna okoliczności rozpadu ZSRS ;
- zna daty : obrad Okrągłego Stołu (II-IV 1989) , wyborów czerwcowych (4VI 1989) ,
- umie opowiedzieć o wydarzeniach , które doprowadziły do upadku komunizmu w Polsce ;
- wyjaśnia znaczenie terminów : terroryzm , apartheid, Al.-Kaida,
- zna daty : ataku na World Trade Center (11 IX 2001), inwazji USA na Irak (2003) ;
- identyfikuje postaci : Georga Busha, Osamy bin Ladena, Saddama Husajna ;
- wyjaśnia znaczenie terminów : plan Balcerowicza, prywatyzacja, bezrobocie ;
- zna daty : wyboru Lecha Wałęsy na prezydenta (1990), pierwszych w pełni demokratycznych wyborów do parlamentu (27 X 1991), uchwalenia Konstytucji RP (2 VI 1997) ;

- umie powiedzieć kim byli : Leszek Balcerowicz, Tadeusz Mazowiecki, Aleksander Kwaśniewski, Lech Wałęsa, Lech Kaczyński ;
- umie wyjaśnić znaczenie terminów : NATO, referendum akcesyjne, Unia Europejska, globalizacja, kultura masowa ;
- umie wymienić korzyści wstąpienia Polski do Unii Europejskiej i NATO ;

Ocena dostateczna :

- umie wskazać na mapie kierunki uderzeń armii niemieckiej i sowieckiej ;
- wymienia państwa które padły ofiarą agresji niemieckiej i sowieckiej do 1941;
- umie wymienić cele niemieckich ataków lotniczych na Wielką Brytanię ;
- zna postać Geоргija Żukowa ;
- zna przyczyny ataku III Rzeszy na Związek Sowiecki ;
- umie przedstawić podstawowe założenia polityki rasowej hitlerowców ;
- wymienia główne strony konfliktu w Afryce ;
- umie wyjaśnić cele Wielkiej Koalicji i jej przywódców ;
- identyfikuje postaci : Józefa Stalina, Winstona Churchila, Franklina Delano Roosevelta ;
- umie wskazać na mapie miejsca masowych egzekucji Polaków pod okupacją niemiecką ;
- zna postanowienia układu Sikorski-Majski ;
- umie wymienić sfery działalności Polskiego Państwa Podziemnego ;
- zna daty Akcji pod Arsenalem (III 1943) ;
- umie wymienić postawy Polaków wobec okupanta niemieckiego ;
- przedstawia założenia planu Burza ;
- potrafi wymienić polskie formacje wojskowe ;
- identyfikuje postaci : Stanisława Mikołajczyka ; Leopolda Okulickiego ;
- umie wskazać na mapie podział Europy na blok zachodni i wschodni ;
- potrafi wyjaśnić czym była zimna wojna ;

- zna przyczyny budowy muru berlińskiego ;
- potrafi opowiedzieć o cechach charakterystycznych demokracji ludowej ;
- umie wskazać na mapie Koreę, Wietnam i Chiny ;
- wymienia komunistyczne państwa Dalekiego Wschodu ;
- zna przyczyny rozpadu systemu kolonialnego ;
- umie wskazać na mapie rejon Bliskiego Wschodu i Zatoki Perskiej ;
- zna postaci : Nikity Chruszczowa, Fidela Castro, Johna Kennedyego, Richarda Nixona ;
- umie wskazać na mapie państwa założycielskie EWG oraz państwa należące do UE ;
- wyjaśnia znaczenie terminów : rewolucja obyczajowa, ruch kontestatorski, hipisi, pacyfizm, segregacja rasowa, feminizm ;
- umie wymienić przyczyny przemian społecznych i obyczajowych ;
- umie wskazać powojenne granice Polski i kierunki powojennych przesiedleń ludności ;
- wyjaśnia znaczenie terminów : Ziemie Odzyskane, szabrownictwo, Akcja Wisła ;
- umie opowiedzieć jakie cele przyświecały organizacjom podziemia niepodległościowego ;
- umie opisać zniszczenia wojenne Polski ;
- zna założenia reformy rolnej i nacjonalizacji przemysłu ;
- podaje główne cechy ustroju politycznego Polski w okresie stalinizmu ;
- zna daty i wydarzenia dotyczące poznańskiego Czerwca ;
- identyfikuje postaci : Władysława Gomułki ;
Stefana Wyszyńskiego , Edwarda Gierka ;
- potrafi wymienić charakterystyczne cechy rządów Edwarda Gierka ;
- zna okoliczności powstania opozycji demokratycznej w Polsce ;
- zna daty strajków sierpniowych, porozumień sierpniowych, powstania NSZZ Solidarność ;
- umie opowiedzieć o okolicznościach wprowadzenia stanu wojennego w Polsce ;
- zna pojęcie : Pomarańczowa Alternatywa ;
- zna daty : obalenia komunizmu w europejskich krajach bloku wschodniego ; rozpadu ZSRS, zjednoczenia Niemiec ;

- zna terminy : Okrągły Stół, wybory czerwcowe, hiperinflacja, sejm kontraktowy ;
- zna okoliczności wstąpienia Polski , Czech i Węgier do NATO ;
- umie wyjaśnić przyczyny narodzin terroryzmu czeczeńskiego ;
- identyfikuje postaci : Georgea Busha, Osamy bin Ladena, Saddama Husajna ;
- zna założenia planu gospodarczego Balcerowicza ;
- przedstawia przyczyny i skutki wstąpienia Polski do NATO i UE ;
- umie opowiedzieć o zaletach i wadach wprowadzenia nowych środków komunikacji ;
- potrafi wyjaśnić pojęcia : bogata Północ, biedne Południe, przeludnienie ;

Ocena dobra :

- potrafi opisać przykłady bohaterstwa polskich żołnierzy podczas wojny obronnej ;
- umie przedstawić cele polityki Hitlera i Stalina w Europie w latach 1939-1941 ;
- umie przedstawić militarny wkład Polaków w obronę Wielkiej Brytanii ;
- umie pokazać na mapie przełomowe bitwy w wojnie Niemiec i ZSRS : pod Moskwą i pod Stalingradem ;
- przedstawia etapy wojny rosyjsko-niemieckiej ;
- zna datę powstania Generalnego Planu Wschodniego (1942) ;
- umie scharakteryzować politykę okupacyjną Niemiec ;
- wyjaśnia znaczenie bitwy o Atlantyk dla losów II wojny światowej ;
- przedstawia decyzje podjęte podczas obrad Wielkiej Trójki w Teheranie ;
- umie opowiedzieć o decyzjach podjętych w Jałcie i konsekwencjach dla Polski ;
- potrafi omówić okoliczności i przebieg zbrodni katyńskiej ;
- przedstawia okoliczności formowania się Armii Polskiej w ZSRS ;
- wyjaśnia na czym polegała działalność Delegata Rządu Na Kraj ;

- przedstawia przyczyny i skutki zamachu na F. Kutschere ;
- wyjaśnia , w jakim celu okupanci prowadzili walkę z polską kulturą ;
- przedstawia metody eksterminacji narodu żydowskiego ;
- umie opowiedzieć o przyczynach i skutkach powstania warszawskiego ;
- potrafi wymienić polskie formacje wojskowe podczas II wojny światowej i opisać ich szlak bojowy ;
- omawia okoliczności i skutki powstania TRJN ;
- opisuje politykę zwycięskich mocarstw wobec Niemiec ;
- wskazuje okoliczności powstania NATO ;
- potrafi wyjaśnić dlaczego ludzie uciekali do Berlina Zachodniego ;
- zna najważniejsze tezy referatu Nikity Chruszczowa na XX Zjeździe KPZR i konsekwencje ogłoszenia tego referatu ;
- potrafi opowiedzieć w jaki sposób przebiegała rewolucja kulturalna w Chinach ;
- przedstawia skutki rozpadu brytyjskiego imperium kolonialnego w Indiach ;
- przedstawia okoliczności powstania państwa Izrael ;
- potrafi omówić przyczyny i skutki konfliktów izraelsko-arabskich ;
- wyjaśnia okoliczności interwencji sił Układu Warszawskiego w Czechosłowacji ;
- podaje przyczyny integracji europejskiej ;
- potrafi wyjaśnić na czym polegała walka z segregacją rasową w USA ;
- przedstawia etapy przejmowania władzy w Polsce przez komunistów ;
- wymienia skąd pochodzili osadnicy , którzy znaleźli się na Ziemiach Odzyskanych ;
- przedstawia metody działania organizacji podziemia niepodległościowego ;
- podaje założenia planu trzyletniego i efekt jego realizacji ;
- przytacza przykłady terroru w czasach stalinowskich ;
- prezentuje okoliczności dojścia do władzy Władysława Gomułki ;
- charakteryzuje okres rządów W. Gomułki w tym politykę zagraniczną PRL ;
- zna okoliczności narodzin opozycji demokratycznej w Polsce ;

- określa cele i opisuje działalność KOR ;
- omawia przebieg wydarzeń sierpniowych ;
- umie przedstawić wydarzenia , które doprowadziły do upadku komunizmu
- wymienia reformy przeprowadzone pod koniec lat 90 . XX wieku ;
- przedstawia postawy Polaków wobec problemu integracji Polski z UE ;
- wskazuje cechy współczesnej kultury masowej ;
- wymienia problemy demograficzne współczesnego świata ;
- wskazuje rejony w których występują najważniejsze zagrożenia współczesnego świata ;

Ocena bardzo dobra :

- przedstawia przykłady zbrodni wojennych dokonanych przez Niemców i Sowieców w czasie wojny obronnej Polski ;
- przedstawia najważniejsze działania wojenne w Europie z lat 1939-1945 ;
- opisuje skutki bitwy o Anglię oraz omawia jej polityczne i militarne znaczenie ;
- przedstawia militarny wkład Polaków w obronę Wielkiej Brytanii ;
- wyjaśnia jakie czynniki spowodowały klęskę ofensywy niemieckiej na Moskwę w 1941 ;
- wymienia kraje , w których powstały rządy kolaborujące z Niemcami oraz kraje , gdzie rozwinął się ruch oporu ;
- wyjaśnia jakimi sposobami ludność terenów okupowanych niosła pomoc Żydom ;
- omawia bilans Holocaustu ;
- ocenia konsekwencje włączenia się USA do wojny ;
- wyjaśnia , na czym polegało strategiczne znaczenie bitew i operacji militarnych na froncie wschodnim i zachodnim w latach 1943-1944 ;
- przedstawia decyzje podczas konferencji jałtańskiej ;
- przedstawia wielkie operacje strategiczne na froncie wschodnim i zachodnim ;
- wyjaśnia jaki cel zamierzali zrealizować Niemcy mordując polską inteligencję ;

- potrafi wyjaśnić przyczyny zerwania przez ZSRS stosunków dyplomatycznych z polskim rządem na uchodźstwie ;
- wyjaśnia na czym polegała działalność Delegata Rządu Na Kraj ;
- przedstawia metody działalności Kedywu ;
- omawia wysiedlenia na Zamojszczyźnie i ich skutki ;
- charakteryzuje etapy przebiegu powstania warszawskiego ;
- przedstawia metody działania polskich komunistów ;
- opisuje politykę zwycięskich mocarstw wobec Niemiec ;
- przedstawia cele, strukturę i działalność ONZ ;
- wskazuje okoliczności powstania NATO ;
- omawia okoliczności upadku muru berlińskiego ;
- wymienia przyczyny i skutki powstania węgierskiego w 1956 roku ;
- omawia przyczyny i skutki konfliktów w Azji w czasie zimnej wojny ;
- charakteryzuje problemy państw Trzeciego Świata po odzyskaniu niepodległości ;
- omawia charakter konfliktu bliskowschodniego ;
- omawia konflikt w rejonie Zatoki Perskiej ;
- przedstawia przyczyny i skutki konfliktu kubańskiego ;
- omawia przyczyny i skutki praskiej wiosny ;
- wyjaśnia okoliczności interwencji sił Układu Warszawskiego w Czechosłowacji ;
- wymienia skutki obrad Soboru Watykańskiego II ;
- przedstawia przyczyny i skutki migracji ludności na ziemiach polskich po II wojnie światowej
- przedstawia postawy Polaków , którzy znaleźli się na Ziemiach Odzyskanych ;
- podaje przykłady represji stosowanych wobec antykomunistycznego ruchu oporu ;
- wyjaśnia na czym polegała bitwa o handel i jakie były jej skutki ;
- podaje założenia planu trzyletniego i efekt jego realizacji ;
- omawia przyczyny i skutki kolektywizacji w Polsce ;

- wskazuje cechy charakterystyczne socrealizmu w kulturze polskiej ;
- omawia przejawy odwilży październikowej w Polsce ;
- przedstawia przebieg obchodów milenijnych ;
- potrafi opowiedzieć o wydarzeniach Marca 1968 i Grudnia 1970 ;
- wyjaśnia na czym polegała propaganda sukcesu w czasie rządów E. Gierka ;
- opisuje genezę, przebieg i skutki wydarzeń czerwcowych w 1976 ;
- wyjaśnia wpływ wyboru Karola Wojtyły na papieża na sytuację w Polsce ;
- przedstawia przyczyny i skutki strajków sierpniowych w 1980 roku ;
- wyjaśnia w jaki sposób władze komunistyczne Polski przygotowywały się do konfrontacji siłowej z opozycją ;
- przedstawia reakcję społeczeństwa na stan wojenny ;
- wskazuje wydarzenia , które doprowadziły do upadku komunizmu w Polsce ;
- wymienia przykłady akcji Pomarańczowej Alternatywy ;
- wyjaśnia okoliczności rozpadu ZSRS ;
- prezentuje następstwa wyborów czerwcowych ;
- wskazuje wydarzenia ,które doprowadziły do upadku komunizmu w Polsce ;
- wymienia problemy , z jakimi spotkały się podczas transformacji ustrojowej kraje postsowieckie ;
- prezentuje skutki rozpadu Jugosławii ;
- omawia skutki społeczne i polityczne zamachów bojowników czeczeńskich ;
- omawia zjawisko terroryzmu islamskiego ;
- wyjaśnia przyczyny i skutki wojny z terroryzmem po 2001 roku ;
- wymienia najistotniejsze przemiany ustrojowe i ekonomiczne III Rzeczypospolitej ;
- omawia podstawy ustrojowe III Rzeczypospolitej w świetle konstytucji z 1997 ;
- wymienia i omawia etapy integracji Polski z UE ;
- wymienia korzyści , jakie przyniosła Polsce integracja z UE oraz wejście do NATO ;
- opisuje zjawisko amerykanizacji ;

- przedstawia konsekwencje członkostwa Polski w NATO ;
- wyjaśnia na czym polega zjawisko przeludnienia ;
- przedstawia konsekwencje wzrostu poziomu urbanizacji współczesnego świata ;
- wymienia najważniejsze zagrożenia społeczne współczesnego świata ;
- prezentuje zagrożenia ekologiczne współczesnego świata ;

Ocena celująca :

- przygotowywanie dodatkowych referatów ,prezentacji multimedialnych, wypracowań, udział w konkursach przedmiotowych i zajęcie odpowiednio wysokich pozycji ; recenzja z wybranej lektury historycznej + wszystkie dotychczasowe wymagania edukacyjne na poziomie oceny bardzo dobrej .